

DRAMATISERA – ge liv åt texter och tankar

1 Tänk om man skulle göra en film av boken du just läst.

- Börja enskilt. Tänk till själv en stund och förbered dig för diskussion.
- Tänk dig att boken du just läst blev film. Vilka scener skulle då vara de absolut viktigaste enligt dig? Varför skulle just de vara så viktiga? Skriv ner dina tankar som stöd för minnet på det sätt som passar.

2 Diskutera och öva in en scen.

- Arbeta tillsammans. Berätta för varandra vilka scener ni tycker är de viktigaste i boken och varför.
- Diskutera er fram till en scen som ni vill dramatisera tillsammans.
- Tänk noga efter vad det är som händer i scenen:
 - Vad händer först?
 - Vad händer sedan?
 - Hur slutar det hela?
- Vilka är med i scenen?
 - Vad gör de?
 - Vad säger de?
 - Vad tycker de?
 - Hur tror ni de står och går och rör sig?
 - Hur kan man använda kroppsspråket för att förstärka det de gör och säger och tänker?
- Behöver ni någon rekvisita?
 - Behöver ni någon enstaka pryl eller möbel med i scenen? Tänk på att bara ta med det allra nödvändigaste. Fokus ska helst vara på skådespelarna och inte på en massa saker.
- Öva in scenen tillsammans. Försök att göra den så lik originalet som möjligt.

3 Dramatisera och diskutera

- Spela upp en scen, som ni valt från boken och övat in. Kör hela scenen från början till slut.
- Diskutera efteråt. Berätta först varför ni valde just den scenen från boken. Berätta hur ni har jobbat med dramatiseringen. Fråga publiken hur de upplevde scenen. Kände de igen sig från boken? Om inte – vad var annorlunda?

4 Dramatisera och dirigera

- Spela upp scenen från boken en gång till. Men uppmana nu de som tittar på dramatiseringen att reagera på något när som helst och säga STOPP! Berätta att om någon i publiken säger STOPP! så fryser man hela scenen. Allt stannar plötsligt upp och den som sa STOPP! får då lägga sig i det som händer i scenen. Den som säger STOPP! får lov att dirigera, styra och förändra vad personer gör och säger. Den får lov att göra om lite i handlingen.

t.ex.

- STOPP! I stället för att säga si... ska du säga så...
- STOPP! I stället för att göra så... ska du göra si...
- STOPP I stället för att vara tyst där ska du prata och säga...
- STOPP! I stället för att bara stå där ska du gå fram till...
- Ta om scenen från början varje gång någon har sagt STOPP! och ändrat i scenen. Spela upp scenen en gång till med de ändringar som är beordrade.
- Diskutera efteråt hur och vad ni förändrade och vad konsekvenserna blev av era ändringar. Hur kändes det att sitta i publiken och kunna säga stopp och förändra det som hände? Hur kändes det för skådespelarna när någon ändrade i manus?

5 Dramatisera mera

- Gör en egen kort pjäs eller film om den aktuella dödssynden.
- Fundera på VAR det ska utspela sig, VILKA som ska vara inblandade och VAD som ska hända först, sedan och till slut. Ta gärna hjälp av den klassiska dramaturgimodellen (punkt 6) hur man bygger upp en spännande story – vilka delar den kan innehålla.
- Skriv manus. Bestäm VAD skådespelarna ska säga och HUR de ska stå, gå och leverera sina repliker.
- Öva igenom allt ordentligt innan ni spelar upp eller spelar in. Lycka till!

6 En klassisk dramaturgimodell

- **ANSLAG** = Pjäsen/Filmen börjar och några förväntningar väcks. En huvudkonflikt börjar anas och framåtrörelsen i dramat inleds.
- **PRESENTATION** = Man får lite mer fakta kring huvudkonflikten och lite mer sammanhang kring pjäsens/filmens huvudpersoner.
- **FÖRDJUPNING** = Pjäsens/Filmens huvudpersoner (och eventuella motståndare) presenteras mer ingående. Man får reda på deras drivkrafter eller något om deras svaga och starka sidor. Man får veta lite mer om konfliktens bakgrund. Dramat utvecklas och det som sker väcker sympati eller avsky.
- **UPPTRAPPNING** = Nu ökar tempot i pjäsen/filmen och konflikter trappas upp.
- **KLIMAX** = Pjäsens/Filmens konflikt/konflikter avgörs och det utlovade anslaget förverkligas. Presentationen och fördjupningen bekräftas och upptrappningen når sin kulmen.
- **AVRUNDNING** = Nu är det lugnet efter stormen. Publiken får ta del av huvudpersonernas känslor – hur de tycker och tänker när allt är över. Eventuella sidokonflikter reds ut och personliga relationer reds ut eller bryts.
- **BERÄTTELSENS BUDSKAP** = Utgångspunkten för din pjäs eller film är den dödssynd du valt att skildra. Se till att publiken inser berättelsens budskap. Visa tydligt vad du vill förmedla med din pjäs eller film.